

Државен завод
за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за задолжителни и стоковни резерви (годишно)

E_ENE.60A_A_MK_2024_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за статистики на животна средина, енергетика и транспорт	
1.3	Лице за контакт
Стојна Манева, Ѓурѓица Милошевска	
1.4	Звање на лицето за контакт
Советник	
1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
1.6	Електронска адреса
stojna.maneva@stat.gov.mk , gjurgica.milosevska@stat.gov.mk	
1.7	Телефонски број
00389 2 3295 737 00389 2 3295 637	
1.8	Факс
00389 2 3111 336	
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците

Државен завод за статистика

28/05/2025	
2.2	Последна објава на метаподатоците
28/05/2025	
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
28/05/2025	
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
Податоци за нафтените продукти (производство, залихи, просечна калорична вредност итн.) кои се произведуваат во рафинериите.	
3.2	Систем на класификации
Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2; Листа на енергенти и видови енергија.	
3.3	Опфат на сектор/и
Секторот С/В-Преработувачка индустрија, класа 19.20-Производство на рафинирани нафтени производи, според НКД Рев.2.	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
Суровата нафта е минерално масло од природно потекло кое содржи мешавина од јагленоводороди и примеси, како на пр.сулфур. Се наоѓа во течна состојба при нормална температура и притисок и нејзините физички карактеристики (густина, вискозност и др.) се многу променливи. Во „Енергетските биланси“ нафтените продукти се групирани на: Моторен бензин = Безоловен моторен бензин + Оловен моторен бензин + Авионски бензин; Керозини, млазни горива = Млазни горива + Керозин + Друг керозин; Други нафтени продукти = Бел и индустриски шпиритус + Средства за подмачкување (масла и мазива) + Битумен + Парафински восок + Други нафтени продукти.	
3.5	Статистичка единица
деловни субјекти	
3.6	Статистичка популација
деловни субјекти кои припаѓаат на секторот С/В-Преработувачка индустрија, класа 19.20-Производство на рафинирани нафтени производи, според НКД Рев.2.	
3.7	Референтна област
Република Северна Македонија	
3.8	Временска покриеност
Од 1998 година, понатаму.	
3.9	Базен период
Не е релевантно.	
4	Единица на мерење

тони, 000' toe.	
5	Референтен период
Година.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/). Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25). (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/). Европски и меѓународни: Регулотива (ЕЗ) бр. 1099/2008 на Европскиот парламент и на Советот, Регулотива (ЕУ) бр. 431/2014 на Комисијата за изменување и дополнување на Регулотивата (ЕЗ) бр. 1099/2008 и Методологија за енергетски статистики, Евростат, 1998 Прирачник за енергетски статистики, OECD/IEA/Eurostat, 2004 Прирачник за пресметка на учеството на обновливата енергија, Евростат, 2015.	
6.2	Споделување на податоци
Податоците се споделуваат во IEA/Eurostat/UNECE со заедничкиот прашалник JQ IEA - Eurostat - UNECE.	
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/). . 2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/). .	
7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) и Политиката за доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/), индивидуалните податоци не се објавуваат. Но, доколку се обезбедува	

пристап до микроподатоци од соодветното истражување, тогаш треба да се наведат методите кои се користат за спречување на разоткривање на податоците.	
8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување
Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.	
8.2	Пристап до Календарот на објавување
https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/http://www.stat.gov.mk/Kalendar_nov.aspx	
8.3	Кориснички пристап
Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.	
9	Фреквенција на дисеминација
Годишна.	
10	Достапност и јасност
10.1	Соопштенија
Соопштенијата се објавуваат (и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“ (https://www.stat.mk/mk/%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%BE%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0)).	
10.2	Публикации
Публикации: Потрошувачка на енергенти во домаќинствата Статистички годишник (линк: https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1.aspx?rbr=915)	
10.3	Онлајн база на податоци
https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/	
10.4	Пристап до микроподатоци
Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. https://www.stat.mk/mk/za-nas/profeduri/pristap-do-anonimizirani-mikropodatofi-za-nauchno-istrazhuvachki-feli/ .	

10.5	Друго
Податоците од истражувањето се испраќаат во Евростат и истите се објавени на веб-страницата на оваа институција.	
10.6	Документација за методологијата
<u>Методолошките објаснувања</u> се објавени на веб-страницата на ДЗС.	
10.7	Документација за квалитетот
https://ec.europa.eu/eurostat/documents/38154/4956233/Quality_report_EU_energy_statistics-2017_edition.pdf/0ec98467-7d02-4d2e-9c6c-ddbf50dea672	
11	Управување со квалитет
11.1	Обезбедување на квалитетот
Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework-- https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/).	
11.2	Оценка на квалитетот
Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.	
12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
Податоците ги користат државните и научните институции, како и бизнис заедницата за: изработка на планираниот биланс за наредната година, за изработка на долгорочни стратегии во однос на потребата за енергенти и нивното учество во планираната потрошувачка на национално ниво, анализа на употребата на обновливите извори, учеството на обновливите извори во вкупната потрошувачка во земјата и сл.	
12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години	
12.3	Комплетност
ДЗС ги обезбедува индикаторите кои се предвидени според Регулативата бр. 1099/2008 на Европската Комисија.	
13	Точност и веродостојност

13.1	Севкупна точност
Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.	
13.2	Примерочни грешки
Не е применливо.	
13.3	Непримерочни грешки
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
Временско задоцнување на првите резултати е 290 дена по завршувањето на референтната година (T+290).	
Временско задоцнување на конечните резултати за производители = 655 дена.	
14.2	Точност
Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално и регионално ниво. Споредливоста е обезбедена и на меѓународно ниво.	
15.2	Временска споредливост
Временска серија од 1998 година е непрекината.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Податоците се кохерентни меѓу различните делови на енергетските статистики. Кохерентноста со другите областите е делумно обезбедена.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
16	Трошок и оптовареност
Се преземаат активности за намалување на оптовареноста на извештајните единици	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/ .	

17.2	Практика за ревизија на податоците
Податоците се објавени како претходни и конечни (ревидирани) податоци. Податоците се ревидирани во 2016 година за периодот 2005-2014. Во ревидираните енергетски биланси се имплементирани резултатите од Анкетата за потрошувачка на енергија во домаќинствата, 2014 година.	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Ова статистичко истражување е со целосен опфат. Статистичкиот прашалник „Годишен извештај за рафинерии и преработувачи на нафта и нафтени продукти“ (ЕНЕ.60) го пополнуваат деловните субјекти кои припаѓаат на секторот С/В-Преработувачка индустрија, класа 19.20-Производство на рафинирани нафтени производи, според НКД Рев.2. Ажурирањето на опфатот се врши годишно.	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Годишна.	
18.3	Прибирање на податоците
Податоците за рафинериите и преработувачите на нафта и нафтени продукти се прибираат со статистичкиот прашалник: „Годишен извештај за рафинерии и преработувачи на нафта и нафтени продукти“ (ЕНЕ.60). Претпријатијата ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник и ги доставуваат по пошта до ДЗС најдоцна 130 дена од референтната година.	
18.4	Проверка на податоците
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. За отстапувањата се контактираат извештајните единици. Проверка се врши и на готовите резултати пред нивното објавување.	
18.5	Компилирање податоци
Едитирање: Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, преку апликација со вградени контроли. Пресметки: Билансите по енергенти и Енегетските биланси се пресметуваат според шемата во заедничките прашалници на IEA/Eurostat/UNECE.	
18.6	Прилагодување
Не се врши израмнување на податоците.	
19	Коментар
A.1	Анекси